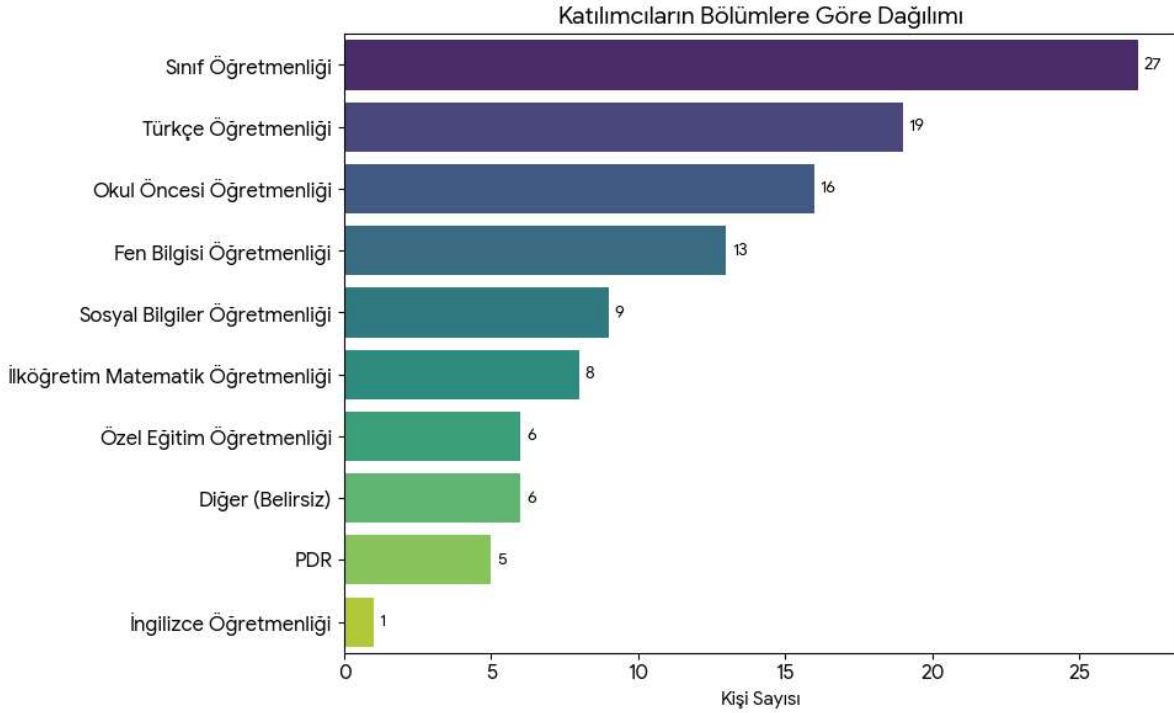

Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretmenlik Uygulaması Dersi Memnuniyeti Anketi Analizlerine ilişkin Rapor

1. Katılımcı Dağılımı (Anabilim Dalına Göre)

Ankete cevap veren toplam 110 öğrencinin anabilim dallarına göre dağılımı şöyledir:

Öğretmenlik uygulaması ve deneyimi derslerini alan 395 öğrenciden ankete katılım sağlayan toplam 110 öğrencinin anabilim dallarına göre dağılımı incelendiğinde, Sınıf Öğretmenliği programının 27 katılımcı ve %24,5'lik payla örneklemin en büyük grubunu oluşturduğu görülmektedir; bu durum, ankete katılan yaklaşık her dört öğrenciden birinin bu anabilim dalından olduğunu göstermektedir. Sınıf Öğretmenliğini sırasıyla 19 kişiyle (%17,3) Türkçe Öğretmenliği ve 16 kişiyle (%14,5) Okul Öncesi Öğretmenliği takip etmektedir. Bu üç ana anabilim dalı, toplam katılımcıların yarısından fazlasını (%56,3) temsil etmektedir. Ölçeğe verilen diğer yanıtlara ilişkin anabilim dalları incelendiğinde, 13 kişiyle (%11,8) Fen Bilgisi Öğretmenliği, 9 kişiyle (%8,2) Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve 8 kişiyle (%7,3) İlköğretim Matematik Öğretmenliği yer alarak örnekleimde dengeli bir dağılım sergilemektedir. Katılımın daha sınırlı kaldığı gruplarda ise Özel Eğitim Öğretmenliği 6 kişiyle (%5,5) ve PDR (Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık) 5 kişiyle (%4,5) temsil edilmektedir. İngilizce Öğretmenliği sadece 1 katılımcı (%0,9) ile en düşük temsil oranına sahip anabilim dalı olurken, anabilim dalını net olarak belirtmeyen veya genel "Lisans" ifadesini kullanan 6 kişi (%5,5) ise Diğer / Belirsiz kategorisi altında değerlendirilmiştir.

2. Anabilim Dallarına Göre Okul Dağılım Analizi

Analiz sonuçlarına ilişkin tablo aşağıda verilmiştir (Tablo 2). Ankete katılım sağlayan öğretmen adaylarının belirli okullarda yoğunlaştığı görülmektedir. MEB tarafından belirlenen bu okulların çoğunlukla ulaşım kolaylığı olan ve merkezi konumdaki okullar oldukları söylenebilir.

Ankete katılan öğretmen adaylarının programlara göre yoğunlaştığı okullar:

1. Sınıf Öğretmenliği (27 Kişi):
 - En çok Timur Sarrafoğlu İlkokulu (9 kişi) ve Emlak Kredi İlkokulu (5 kişi) tercih edilmiştir.
 - Bunu Cumhuriyet İlkokulu (5 kişi) ve Mehmet Sarrafoğlu İlkokulu (4 kişi) takip etmektedir.
2. Türkçe Öğretmenliği (19 Kişi):
 - Fatih Sultan Mehmet Ortaokulu (8 kişi) en yoğun uygulama okuludur.
 - Hacı Cevriye Ünsal Ortaokulu (4 kişi) ve Yusuf Hakiki Baba Ortaokulu (3 kişi) diğer önemli staj merkezleridir.
3. Okul Öncesi Öğretmenliği (16 Kişi):
 - Nalbantoğlu Ahmet Remzi Çivi Anaokulu (4 kişi) ve Zübeyde Hanım Anaokulu (3 kişi) ilk sıralardadır.
 - Şehit Mustafa Keser ve Nene Hatun Anaokulları da listeye giren diğer kurumlardır.
4. Fen Bilgisi Öğretmenliği (13 Kişi):
 - Ağırlıklı olarak 15 Temmuz Ortaokulu (6 kişi) ve Cahit Zarifoğlu Ortaokulu (3 kişi) bünyesinde staj yapmaktadırlar.
5. İlköğretim Matematik Öğretmenliği (8 Kişi):
 - Fatih Sultan Mehmet Ortaokulu (3 kişi) ve Hacı Cevriye Ünsal Ortaokulu (2 kişi) temel uygulama alanlarıdır.
6. Sosyal Bilgiler Öğretmenliği (9 Kişi):
 - Hacı Cevriye Ünsal Ortaokulu (3 kişi) ve 23 Nisan Ortaokulu (2 kişi) başta olmak üzere çeşitli ortaokullara dağılmışlardır.
7. Özel Eğitim Öğretmenliği (6 Kişi):
 - Branşın doğası gereği özel eğitim uygulama okullarında (Murat Keskin, 100. Yıl Cumhuriyet vb.)

Okul Adı	Öğrenci Sayısı
Fatih Sultan Mehmet Ortaokulu	12
Timur Sarrafoğlu İlkokulu	8
Emlak Kredi İlkokulu	7
Hacı Cevriye Ünsal Ortaokulu	7
15 Temmuz Ortaokulu	6
Cumhuriyet İlkokulu	6
Mehmet Sarrafoğlu İlkokulu	6
Nalbantoğlu Ahmet Remzi Çivi Anaokulu	5
Kılıçarslan Ortaokulu	3
Murat Keskin Özel Eğitim Ortaokulu	3
Zübeyde Hanım Anaokulu	3
100. Yıl Cumhuriyet Özel Eğitim Uygulama Okulu	3
Yusuf Hakiki Baba Ortaokulu	3
Cahit Zarifoğlu Ortaokulu	3
Hacı Ömer Usluer Anaokulu	3
Nene Hatun Anaokulu	3
Kılıçarslan İlkokulu	2
Kanber Zeynep Demir Ortaokulu	2
Hasandağı Ortaokulu	2
Şehit Mustafa Keser Anaokulu	2
23 Nisan Ortaokulu	2
Hazım Kulak Anadolu Lisesi	2
Gazipaşa Ortaokulu	2
Diğer Okullar (Tekil Katılımlı Okullar)	12
TOPLAM	110

3. Ankete Katılan Öğretmen Adaylarının Sorulara Verdikleri Yanıtlara dair Analizler

3.1. Genel İstatistiksel Analizler

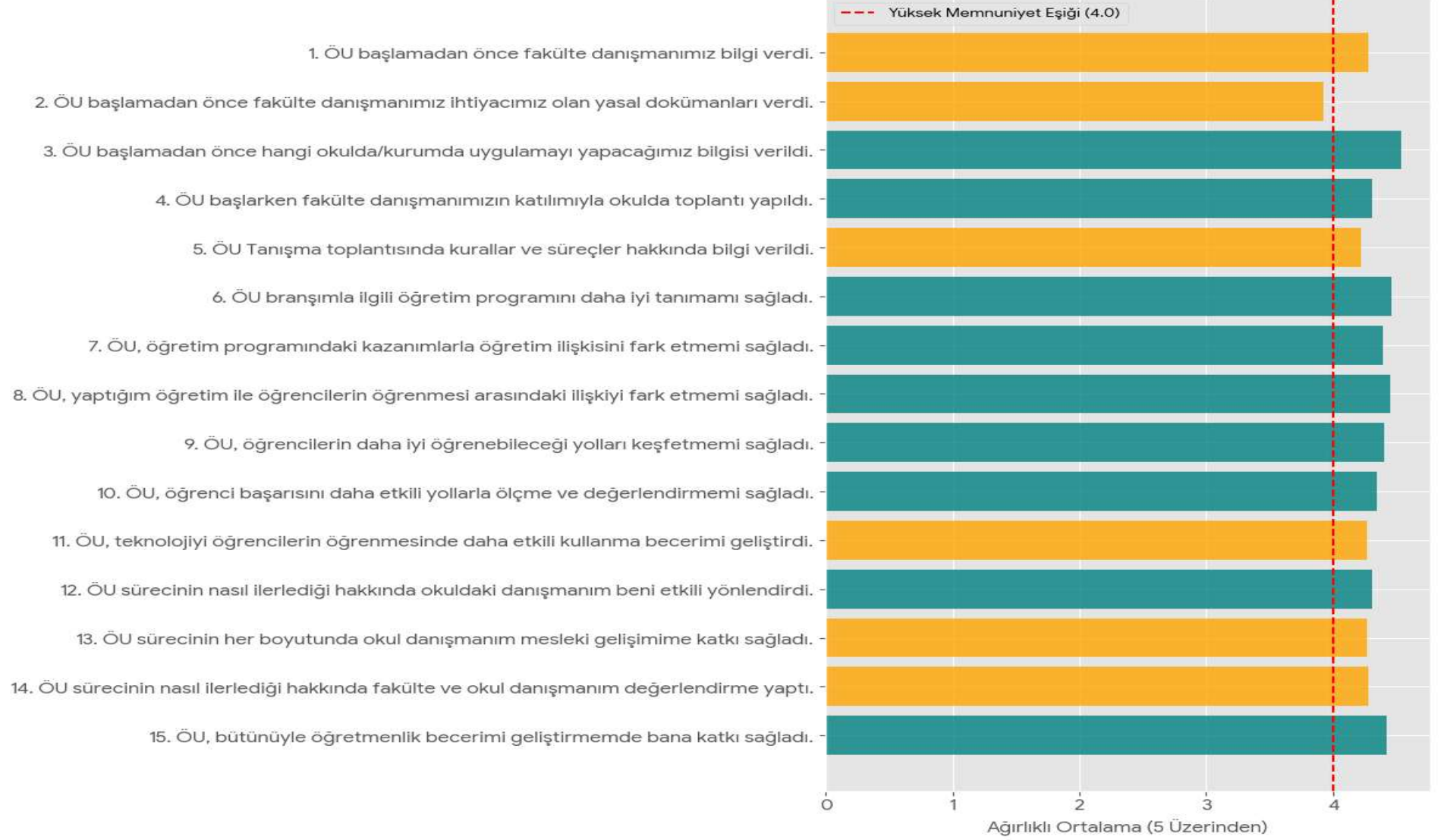
Analizlerin ilk aşaması olarak farklı boyutlardaki toplam 15 soruluk anketin 3. Kısmı için genel bir değerlendirme yapılmış ve anket maddelerinin 5'li likert tipi yanıtlarına dair ağırlıklı ortalamalarına bakılmıştır. Anketin genel memnuniyet ortalaması 5 üzerinden 4,32 olarak hesaplanmıştır. Bu ortalama, öğrencilerin uygulama sürecinden "Yüksek Düzeyde" memnun olduğunu ve programın hedeflerine büyük oranda ulaştığını göstermektedir (Tablo 3). Ölçek maddelerinden en yüksek alınan puanın 4,54; en düşük alınan puanın ise 3,92 olması verilerin açıklık hesabının düşük olması dolayısıyla güvenilir sonuçlar verdiği belirtilebilir.

Tablo 3. Ağırlıklı ortalamalar

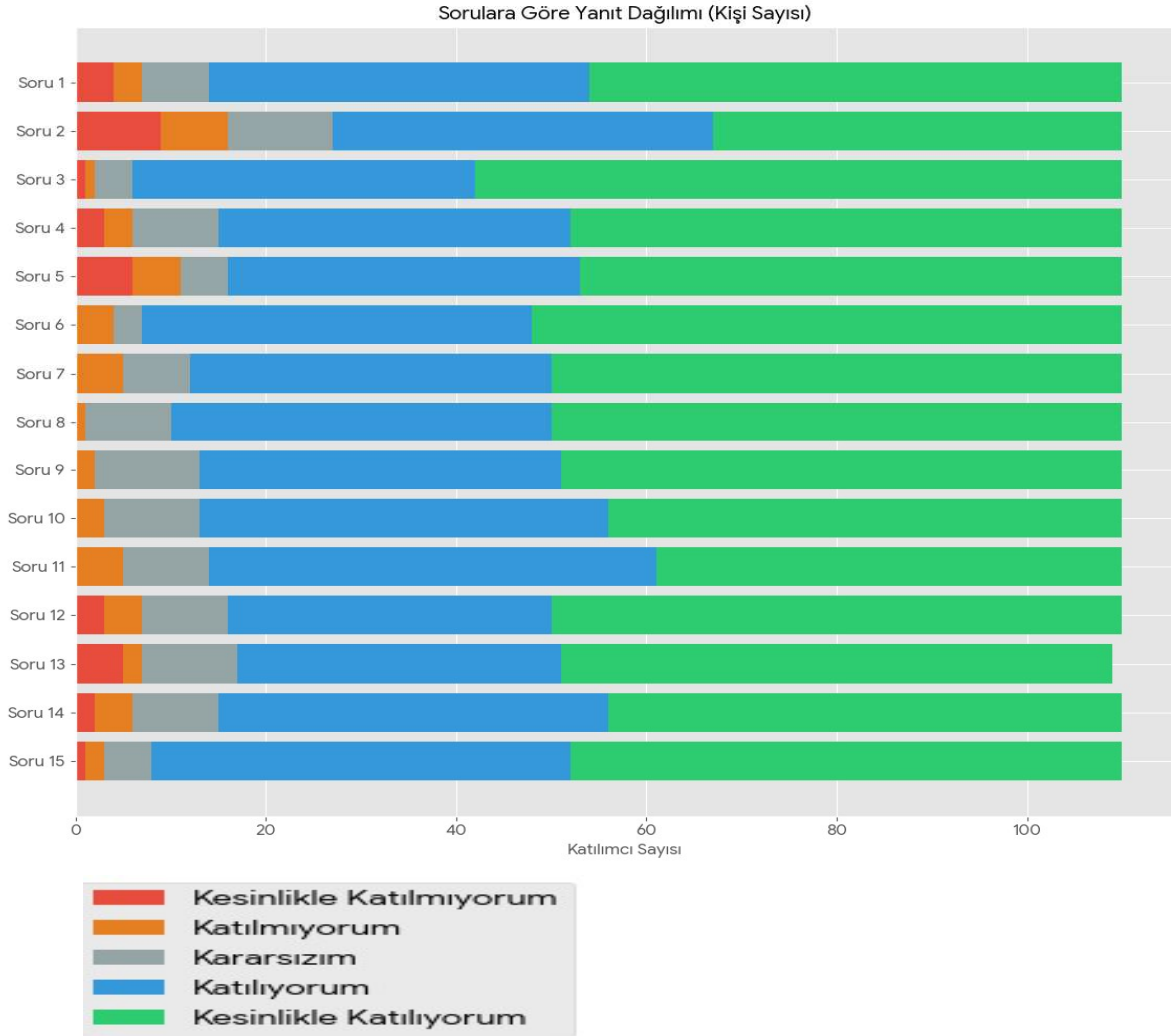
İstatistiksel Gösterge	Değer
Genel Ortalama (Ağırlıklı)	4,32 / 5,00
En Yüksek Puan Alan Madde	4,54 (Madde 3: Okul bilgisi paylaşımı)
En Düşük Puan Alan Madde	3,92 (Madde 2: Yasal doküman temini)
Örneklem Büyüklüğü (N)	110

Aşağıda verilen grafikte katılımcıların yanıtlarının en yüksek puan aldığı madde 3. Madde, en düşük puan aldığı maddenin ise 2. madde olduğu görülmektedir.

Öğretmenlik Uygulaması Memnuniyet Maddeleri Ağırlıklı Ortalan

Katılımcıların her bir soruya göre yanıtlarının kişi sayısı bazında dağılımına dair analizler de yapılmış ve aşağıdaki grafikte görselleştirilmiştir.

3. 2. Boyut Bazlı Detaylı Analiz

Ölçek maddeleri gruplandırılarak analizler yapıldığında veriler 3 alt boyutta incelenmiştir.

A. Hazırlık ve Bilgilendirme Süreci (Madde 1-5): Sürecin en başarılı yönetilen kısmı, öğrencilere hangi okulda uygulama yapacaklarının bildirilmesidir (4,54). Ancak, "gerekli dokümanların temini" maddesi (3,92), anket genelinde 4,00 puanın altında kalan tek maddedir. Bu durum, **bürokratik süreçlerde veya evrak paylaşımında öğrencilerin bazı aksaklıklar yaşadığını, bu alanın iyileştirmeye açık olduğunu göstermektedir.**

B. Mesleki ve Pedagojik Gelişim (Madde 6-11): Öğretmenlik uygulamasının öğrencilerin pedagojik becerilerine katkısı oldukça yüksektir. Bu bağlamda ölçek maddelerinin ortalamaları incelendiğinde;

- Öğretim Programını Tanıma: 4,46;
- Öğrenci Öğrenmesi ve Kazanım İlişkisi: 4,39 - 4,45 aralığında seyretmektedir.

- Teknoloji Kullanımı: **Teknolojinin etkili kullanımı maddesi (4,27), pedagojik gelişim kategorisindeki en düşük puana sahiptir.** Bu, uygulama okullarındaki teknolojik imkanların veya rehber öğretmenlerin bu konudaki yönlendirmelerinin bir miktar daha geliştirilebileceğine işaret etmektedir.

C. Danışmanlık ve Rehberlik (Madde 12-14): Okul ve fakülte danışmanlarının performansı birbirine yakın ve yüksek düzeydedir (4,27 - 4,31). Öğrenciler, okuldaki danışmanlarının mesleki gelişimlerine katkı sağladığını ve etkili yönlendirme yaptığını düşünmektedir.

Elde edilen veriler ışığında yapılan kapsamlı değerlendirme, programın en güçlü yanının öğrencilere "öğretmenlik bilinci" kazandırmak olduğunu göstermektedir. Özellikle 15. maddenin 4,42 gibi yüksek bir skor alması, uygulamanın bir bütün olarak öğretmenlik becerilerini geliştirdiğine dair sahada çok güçlü bir mutabakat olduğunu tescil etmektedir. Ancak gelişim alanları kapsamında, yasal prosedürler ve dokümantasyon sürecinin (Madde 2) genel memnuniyet ortalamasını aşağı çeken temel direnç noktası olduğu tespit edilmiştir. Bu sorunun aşılması için **dijital bir doküman havuzu oluşturulması veya sürecin başlangıcında öğrenciye rehberlik edecek kapsamlı bir "yasal süreç kılavuzu" sunulması** kurumsal verimlilik açısından kritik önem taşımaktadır.

Analizdeki bir diğer dikkat çekici bulgu ise "öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme" (Madde 10) ile "yeni öğrenme yolları keşfetme" (Madde 9) konularında öğrencilerin yaklaşık %10'unun "Kararsızım" yanıtını vermiş olmasıdır. Bu istatistiksel sapma, uygulama yapılan okullarda sınav kağıdı hazırlama, değerlendirme yapma veya alternatif ölçme yöntemlerini bizzat deneyimleme şansının her adaya eşit düzeyde sunulmadığını, dolayısıyla uygulama okullarındaki tecrübe çeşitliliğinde bir standart sorunu olabileceğini düşündürmektedir. Sonuç olarak, Fakültemizdeki bu süreç pedagojik açıdan başarılı bir tablo çizmekle birlikte, idari ve uygulama fırsat eşitliği noktasında yapılacak değişiklik ve düzenlemelerle daha iyi seviyelere ulaşma potansiyeli taşımaktadır.

4. Öğretmen adaylarının Görüş ve Önerilerinden elde edilen Nitel verilerin Analizi

Öğretmen adaylarının "Öğretmenlik Uygulaması" dersine yönelik verdikleri açık uçlu yanıtlar, tematik içerik analizi tekniği kullanılarak incelenmiştir. Nitel verilerin frekans değerlerine dair analizler sonucunda ortaya çıkan temalar ve kategorileri aşağıda detaylı olarak raporlanmıştır. Nitel verilerin incelenmesi sonucu görüş ve öneri vurgularına dair frekans dağılımı şu şekildedir:

Tablo 4. Nitel verilerin frekans dağılımı

Tema	(Frekans)	Temel Öneri
Süre ve Gün Artırımı	38	Haftada en az 2 gün uygulama.
Deneyim ve Rotasyon	22	Farklı sınıf ve yaş gruplarında ders deneyimleme
Dönüt ve Rehberlik	18	Danışman hocaların yerinde izlemi ve anlık geri bildirim.
Bürokratik İşlemler	12	Formların azaltılması/dijitalleşme.
Genel Memnuniyet	20	Mevcut sistemin verimli olduğu görüşü.

Yapılan analiz sonucunda katılımcı görüşleri 4 tema altında toplanmıştır: Süre ve Sıklık, Uygulama İçeriği ve Deneyim, Rehberlik ve Denetim, ve İdari/Bürokratik Süreçler.

4.1. Tema: Uygulama Süresinin ve Sıklığının Yetersizliği

En yüksek frekansa sahip tema, staj süresinin artırılmasına yönelik taleplerdir.

- Haftalık Gün Sayısı: Adaylar, haftada bir günün çocukları tanımak ve sınıf dinamiklerine hakim olmak için yetersiz olduğunu vurgulamaktadır. Haftada en az iki gün gidilmesi yönünde güçlü bir talep vardır.
- Kademeli Başlangıç: Bazı adaylar, öğretmenlik uygulamasının sadece son sınıfta değil, 3. sınıftan itibaren başlamasının mesleki hazırbulunuşluk açısından daha faydalı olacağını belirtmiştir.
- Aktif Süre: Ders anlatımı için ayrılan sürenin kısıtlı olduğu, adayların "izleyici" konumundan "uygulayıcı" konumuna geçmek için daha fazla zamana ihtiyaç duyduğu görülmektedir.

4.2. Tema: Uygulama İçeriği ve Deneyim Çeşitliliği

Adayların mesleki gelişimlerini zenginleştirmek adına çeşitlilik arayışında olduğu saptanmıştır.

- Sınıf Düzeyleri Arasında Değişim İhtiyacı: Farklı yaş grupları (özellikle okul öncesinde 3-4 yaş ve 5-6 yaş ayrımı), farklı sınıf seviyeleri ve farklı öğrenci profilleriyle çalışma isteği ön plandadır.
- Sınıf Yönetiminde Söz Sahibi Olmak: Adaylar, ders anlatırken sınıfta sadece kendilerinin (veya öğrencilerin) olmasını, bu durumun özgüvenlerini ve sınıf yönetim becerilerini daha gerçekçi bir şekilde geliştireceğini ifade etmektedir.

4.3. Tema: Rehberlik, Denetim ve Dönüt Mekanizması

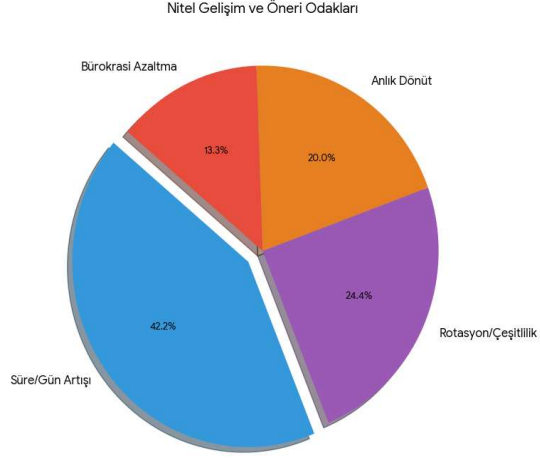
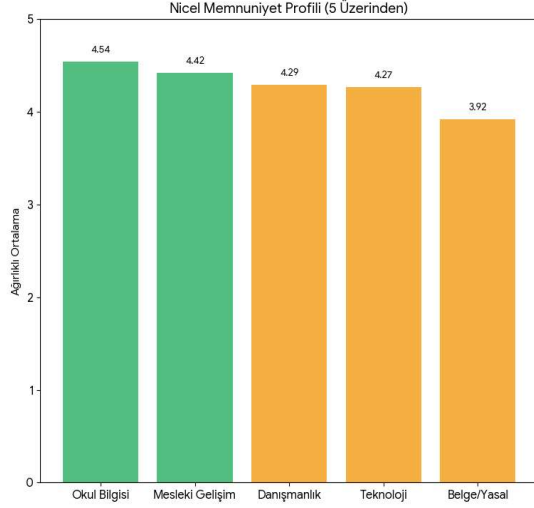
Üniversite-okul iş birliğinin niteliği ve geri bildirim süreçlerine dair eleştiriler mevcuttur.

- Yapıcı ve Anlık Dönüt: Adaylar, ders anlatımı sonrası danışman öğretmenlerin "sıcaklığına" eleştiri ve düzeltme yapmasını, hatalarını anında fark etmek adına talep etmektedir.
- Denetim Sıklığı: Fakülte danışmanlarının okullara daha sık gelerek adayları bizzat sınıfta izlemesi ve süreci yerinde değerlendirmesi gerektiği belirtilmiştir.
- İletişim Kopukluğu: Eğitim Fakültesi yönetimi ile uygulama okulları arasındaki koordinasyonun daha verimli hale getirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

4.4. Tema: Prosedürel İşlemler ve Formlar

- Dijital Entegrasyon: Adaylar, MEBBİS sisteminde zaten mevcut olan bilgilerin tekrar fiziksel/dijital formlar aracılığıyla doldurulmasını "gereksiz bir uğraş" ve zaman kaybı olarak nitelendirmektedir. Bu durum, adaylarda motivasyon düşüklüğüne yol açan bir bürokratik yük olarak tanımlanmıştır.

Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretmenlik Uygulaması Dersi Karma Yöntem (Nicel ve Nitel veriler birarada) Analiz Raporu

Yukarıdaki grafik, nicel başarının (sol bar grafiği) hangi alanlarda toplandığını ve bu başarının daha da ileriye taşınması için nitel verilerin (sağ pasta grafiği) hangi değişimleri özetlemektedir.

Bu rapor, nicel (sayısal anket verileri) ve nitel (açık uçlu öğrenci görüşleri) verilerin sentezlenmesiyle oluşturulmuştur. Nicel veriler "genel memnuniyet düzeyini" ölçerken, nitel veriler bu puanların arkasındaki "nedenleri" ve "iyileştirme önerilerini" açıklamaktadır.

1. Veri Sentezi ve Önemli Bulgular

Analiz sonuçları, nicel ve nitel verilerin birbirini desteklediği üç ana eksende toplanmaktadır:

A. "Yüksek Memnuniyet ile Süre Yetersizliği" Çelişkisi

- Nicel Veri: Genel memnuniyet 5 üzerinden 4,32 ile oldukça yüksektir. Mesleki beceri gelişimi maddesi (4,42) adayların süreci verimli bulduğunu kanıtlamaktadır.
- Nitel Veri: Ancak açık uçlu cevaplarda en baskın tema "Süre ve Gün Artırımı" (%42) olmuştur.

Öğrenciler uygulamanın niteliğinden çok memnundur; ancak bu verimi düşük hacimli (haftada 1 gün) buldukları için süreci "niceliksel" olarak artırmak istemektedirler. Adaylar, mesleki gelişimi daha derinlemesine yaşamak için daha fazla "alan zamanı" talep etmektedir.

B. "İdari Başarı ile Bürokratik-Prosedürel İşlem Yüklü" Çelişkisi

- Nicel Veri: Okul bilgisi paylaşımı (4,54) zirvedeyken, yasal doküman temini (3,92) en düşük puanı almıştır.
- Nitel Veri: Adaylar, halihazırda MEBBİS gibi sistemlerde olan bilgilerin tekrar kağıt üzerinde/formlarla istenmesini "zaman kaybı" olarak nitelendirmiştir.

Üniversitenin bilgilendirme hızı takdir edilmekle birlikte, uygulamanın operasyonel yükü (formlar, bürokrasi) adaylar üzerinde motivasyon kırıcı bir etki yaratmaktadır. Dijitalleşme, bu alandaki memnuniyet skorunu (3,92) hızla yukarı taşıyacak temel anahtardır.

C. "Danışmanlık ve İzlem İhtiyacı"

- Nicel Veri: Okul ve fakülte danışmanları yüksek puanlar (4,27 - 4,31) almıştır.
- Nitel Veri: Adaylar, danışmanların onları "okulda daha sık izlemesini" ve ders biter bitmez "anlık/yüz yüze dönüt" vermesini istemektedir.

Danışmanlar teorik ve uzaktan rehberlikte başarılıdır; ancak adaylar stajın "eylem" anında daha aktif bir mentorluk ve usta-çırak ilişkisi beklemektedir. Danışman hocaların okul ziyaretleri, sadece bir imza veya kısa izlemden ziyade, ders sonrası adayla yapılacak 15 dakikalık "analiz" görüşmelerine dönüştürülmelidir.

Sonuç ve Genel Değerlendirme

Yürütülen karma yöntem analizi, fakültemiz bünyesindeki öğretmenlik uygulaması faaliyetlerinin adaylarda yüksek düzeyde bir mesleki farkındalık ve genel memnuniyet yarattığını (4,32/5,00) doğrulamaktadır. Ancak elde edilen bulgular, nicel başarının ötesinde, sürecin niteliksel derinliğini artıracak stratejik müdahale alanlarına işaret etmektedir. Öğretmen adaylarının, haftalık uygulama süresini sınıf iklimine nüfuz etmek açısından yetersiz bulmaları ve farklı kademelerde deneyim talep etmeleri, mevcut yapının "izleyici" profilinden "uygulayıcı" kimliğine geçişte daha geniş bir zamana ihtiyaç duyduğunu kanıtlamaktadır. Sürecin en belirgin direnç noktası olarak öne çıkan bürokratik işlem yükü ve yasal belge süreçleri (3,92), öğretmen adaylarının motivasyonlarını korumak adına bir öncelik olduğunu göstermektedir. Ayrıca, danışmanlık hizmetlerinin salt rehberlik düzeyinden çıkarılarak, sahada bizzat gözleme dayalı ve anlık dönütlerle desteklenen yapılandırılmış bir mentorluk ilişkisine dönüştürülmesi, kurumsal gelişimimiz açısından kritik bir gereklilik olarak değerlendirilmektedir. Netice itibarıyla, idari prosedürlerin sadeleştirilmesi ve uygulama okullarındaki tecrübe çeşitliliğinin standartlaştırılması, fakültemizin öğretmen yetiştirme standartlarını çok daha yetkin bir düzeye ulaştıracaktır.